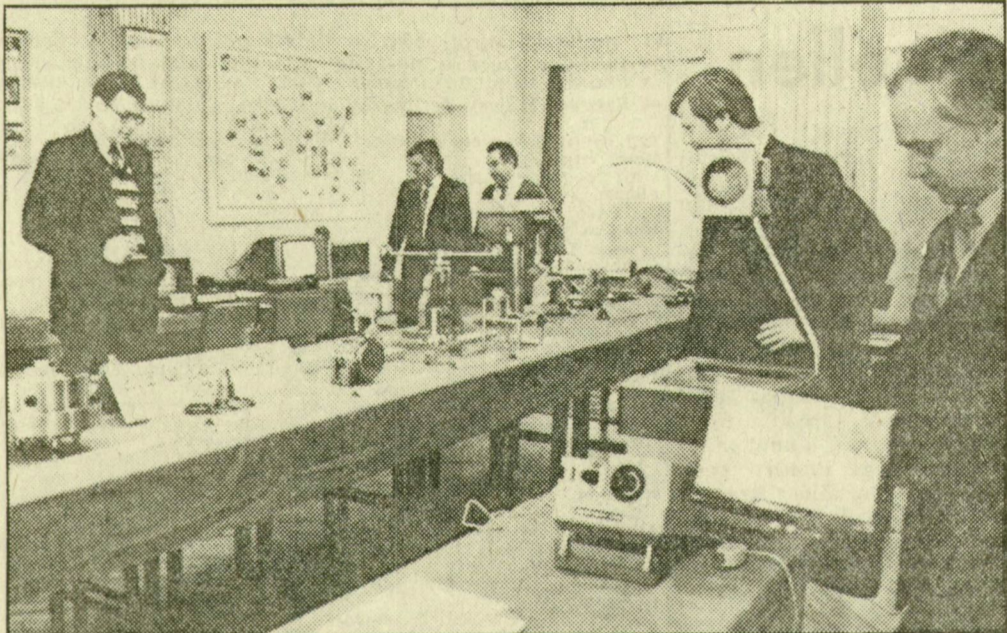

Iskolai eszközök bemutatója

Közel 600 szakmai taneszköz látható a 600. számú, Móra Ferenc szakmunkásképző Intézet Tolbuhin sugárúti központjában rendezett vándorkiállításon. Elsősorban a középiskolák, szakmunkásképzők és gimnáziumok pedagógusainak érdeklődésére számít az Országos Pedagógiai Intézet szakképzési igazgatósága, a kiállítás rendezője, de az általános iskolák fizikatanításához is hasznos útmutatást találhatnak az érdeklődők.

Sok ötletes berendezést, eszközt küldtek el egyes iskolák, saját tervezésű és kipróbált eszközöket, de a legkorszerűbb videóberendezések, technikai és számítástechnikai programok is megismerhetők — és megvásárolhatók — ezen a bemutatón. A kiállítást csütörtök estig tekinthetik meg a látogatók, naponta 8—16 óra között.

Budapesten

Az OBT és a szakszervezetek együttműködése

Az együttműködés továbbfejlesztésének kérdéseiről szervezett tanácskozást kedden az Országos Békatanács és a SZOT Budapesten az OBT székházában. A rendezvényen a szakszervezetek megyei tanácsainak békemunkával foglalkozó munkatársai vettek részt.

A résztvevőket az OBT nevében Barabás Miklós főtájtár tájékoztatta a nemzetközi békeév programjairól, amelyek jó lehetőséget kínálnak a szervezett dolgozók körében végzett békemunka erősítésére is. A

tanácskozáson elmondták, hogy a munkások között egyre erőteljesebben megfogalmazandó békevágyának jó példái a szocialista brigádok és közösségek békét támogató kezdeményezései. *Szegeden a békemunkában élenjáró szocialista brigádok második országos találkozóját április 18—20-án tartják*, a szakmunkások találkozóját és békenapját Szolnokon május 18-án szervezik meg, a tervek szerint a SZOT-iskolák oktatási programjába is bekerül a béke gondolatának propagálása! (MTI)

Matiné

is pácienseinek cipőjében jár. Leendő gyermekének apja családos ember. A doktornő egyedül él, rég elmúlt harminc, utolsó lehetősége tán, hogy gyermeke szülessen. Azt a pillanatot élhetjük át Gaál Erzsébettel, amikor a méhében életcsírát melengető asszony — férfiak, orvosok, barátok gyűrűjében — csüggesztően reménytelenül, egyedül, egyes-egyedül marad. Mert hiszen ové a döntés, s annak nemcsak joga, hanem felelőssége is, teljes egészében. Hiába „bűnös” felelősséget a partner — s még felelősséget is: ha megszüli, önző, gonosz asszony vagy, meg sem fogom látogatni — a következményekből szikrányit sem hajlandó a vállára venni. Véletlen-e, hogy a filmben terhességüket megszakítottó nők *majd mind-egyike* szerint a férj, a férfi nem akarta, ő ellenezte, parancsolta így?

De hiszen túnyomó részt férfiak (igaz, egészen fiatalok), azok is, akik most a mozit benépesítik. Akik egymás után állnak fel, és igyekeznek kifelé, s korusban nyertének fel a legtisztább, legősibb, legszebb jelenet, az anyai emlére találó cseppnyi csecsemőszáj láttán.

Két farmerdzsekis, húszéves forma srácot szőlőtámasztam meg a vetítés után. Inkább csak vállukat vonogatták, tétován pislantottak rájuk:

Tanácskozás

A TIT Országos Cigánybizottsága kedden ülést tartott a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat országos központjában.

A testületet Lakatos Menyhért író, a bizottság elnöke tájékoztatta a Cigány Kulturális Szövetség létrehozásával kapcsolatos munkálatairól. Egyebek közt elmondta: a Cigány Kulturális Szövetség politikai érdekvédelmi feladatokat lát majd el, szerepet játszik a cigányság kulturális elmaradottságának megszüntetésében, a cigányok társadalmi beilleszkedésének előmozdításában. Segíti az állami szervek — a minisztériumok, a tanácsok — munkáját minden, a cigányság sorsának alakulását érintő kérdésben.

Az ülést Boros József titkár ismertette a TIT Országos Cigánybizottságának 1985. évi tevékenységét, szövege az idei fontosabb tennivalókról.

— Azt se tudtuk, mire ülünk be. Csak ráértünk — így az egyik.

— Na, és hogy tetszett?

— Hát... nem volt rossz.

— Miről szólt?

— Hogy nehéz dolog a szülés... meg ilyesmikről. Női dolgok ezek.

— Mégis, mit mondott neked ez a film?

— Valamit mondani akart, az biztos...

— Ajánlanád a barátaidnak?

— Á, kiröhögének... Kösz, mormoltam, és továbbmentem.

Ök legalább végignézték. Varju Erika

Svájci filmpapok Szegeden

Ismét egy kezdeményezés — nem az első, és remélhetőleg nem is az utolsó —, amely a Csongrád Megyei Moziumi Vállalat rugalmasságát és találékonyságát dicséri: *holnapról március 13-ig svájci filmpapokat rendeznek Szegeden*, s a Fáklya moziban esténként fél 8-tól olyan alkotások kerülnek a nézők elé, amelyeket Budapest után csak itt és most láthatnak.

A sort Jean-Luc Godard 1984-ben készült, *Üdvözlégy, Mária* című filmje nyitja meg, majd — március 7-én — Claude Goretta *Mario Ricci halálára* című művét vetítik. A filmben nyújtott alakításért Gian Maria Volonte 1983-ban Cannes-ban a legjobb férfiszínésznek járó díjat kapta meg. A svájci filmpapok vetítésorozatában március 8-tól válogatást láthatnak a nézők Alain Tanner filmjeiből: előbb a legjobb svájci film díját elnyert *Charles élve vagy halva* című alkotás lesz műsoron, ezután a világhírű *A szalamandra* következik, majd a *Visszatérés Afrikából*, *A világ közepe*, a *Fényévek távolában* és befejezősül a *Senki földjén*.

A svájci filmpapok előadásaira a Fáklya moziban bérletek is válthatók.

A totális dráma operai megkísértése

Búcsúpremier a Zenés színháztól? — Beszélgetés Oberfrank Géza fő-zeneigazgatóval

Miért éppen a *Macbeth*? — kérdelem Oberfrank Géza fő-zeneigazgatót, hogy pénteken Verdi-premierrel dirigálja a Zenés színházban.

— Mert szerencsésen kiosztható, márpedig egy vidéki társulat életében az ilyesmi sohasem biztos. Véleményem szerint akkor kell elővenni egy operát, ha megfelelő szereplőket tudunk biztosítani.

— Először dirigálja, de emlékei biztosan vannak.

— Az első operaházi élményeimhez tartozik a Gardelli-féle felújítása. Az úgynevezett olasz ülöpróbaikon — énekkar, szólisták a színpadon, a játékkal azonos akusztikai körülmények mellett — mély hatást tett rám, ahogyan Gardelli általában dolgozott, kivált a korai Verdi-művekkel. Ezek közül tán legkiemelkedőbb volt a *Macbeth*, valószínűleg mert ott is kitűnő szereplők álltak rendelkezésére. *Melis és Radnai*, illetve *Mátyás Mária és Takács Paula*. A *Macbeth* rendkívül karcentrikus darab, majdhogynem azt mondanám, vetekszik a *Borisz Godunov*val. Gardelli aprólékos munkája például a kórusral — felejthetetlen, hisz teljesen kicsereledött a hangzás, színebbé, drámaibbá, elevenebbé vált. Mégis, azt hiszem, a totális dráma operai megkísértése volt igazán nagy élményem ebben az előadásban.

— Azóta sok év telt el.

— A drámának és operának a zenés színházban megvalósuló egysége igaz, s úgy érzem, ebbeli törekvéseinknek is jelentős állomása lehet a *Macbeth*. Tulajdonképpen az utolsó bemutatónk a Zenés moziban, hiszen a zárópremier, a *Parasztbecsület* és a *Bajazzók* nem számít teljes újdonságnak.

— Vendégművész, Makai Péter készítette a díszleteket, jelmezeket.

— Izzalmasan kísértve meg a lehetetlent, azaz olyasvalamit kicsikarni a korlátozott játéktérből, mely ha csak részben sikerül, már minden rekordját megdöntöttük az épületnek. Ez a munka persze fantasztikus koncentrációt, türelmet követel a társulattól. Minden négyzetcentiméter tervszerű kihasználását, hogy a különböző társak vállalva segítsék egymást. Sok a világitás, szerelés, tömegeket kell mozgatni, csatajelenet, a szereplők ki-be rohagálnak, zászlókat, fegyvereket: cipelnek, ezeket kell elhelyezni úgy, hogy a színpalak mögött se legyen káosz — ezért mondom, főleg a lebonyolítás tervszerűsége az igazi feladat. Szurkolok, hogy sikerüljön. Így tán példát is teremthetünk, hogy sok ember erős összefogással úrrá lehet a mostoha körülményeken.

— Két nagy szerepre épül a darab. És persze, ott vannak a boszorkányok. Mit kezd velük az előadás?

— Sem Misura Zsuzsa, sem Németh József nem csinálta még, mindkettőjüknek testhezáll. A boszorkányokról ma már korszerűtlennek tetszenék, ha világi lényeknek ábrázolnánk. *Shakespeare* drámáinak ez a szférája az ember legtitkosabb vágyainak megtestesítője. Mind e mellett letagadhatatlan, van benne valami a sors megszemélyesítéséből, s ha egyáltalán létezik ilyen, elfogadásához nem kell fatalistának lenni. Minden ember életében ugyanis elérkezik választáshoz, hogy a döntés valamilyen sorsszerű előzményekkel, következményekkel jár. Hogy egy dráma ennek az indítatásnak plasztikusabbá tételéhez fantasztikus figurákat talál ki, ez megvalósítható gyermekgondozás, de izgalmasan is. Úgy érzem, Verdinek fontosak lehetnek a boszorkányok, hisz jeleneteiket invenciózusan, elementárisan komponálta meg. Ennek természetes továbbgondolása *Kerényi Miklós Gábor* rendezésében, hogy a boszorkányok még inkább átszövik az előadást; jelenlétük nem korlátozódik azokra a pillanatokra, amikor a partitúra előírja. Rejtett gondolataink megtestesítői.

— Más. Március végétől jó hónapon át Nyugat-Európában turnézik az operatársulat, a *Carmen*. Ezt követi idehaza a *Parasztbecsület* és a *Bajazzók*, aztán már az új színház. Vajh, mi kerülhet át a repertoárból?

— Természetes igény, hogy a nagy színházban lehetőségeinkhez képest próbálunk gazdagabb műsorrall élni. Fontos kérdés, műszakilag mi vihető át régi darabjainkból, a díszletekből. Kivált az utolsó évek terméséből akarunk válogatni, amelyeket színházilag is inkább tudunk vállalni. Most arról van szó, miként vehetjük birtokba technikailag a házat. Meg kell tanulnunk ottlakni, s ehhez főleg az első időszakban szükséges jóval többet próbálni. A *Macbeth* példál a turné miatt sem tudjuk kijátszani a Zeneben, de szeretnénk áttelepíteni mellé a *Carmen*-t, az *Alarcosbált*, s feltétlenül meg kell próbálkoznunk a *Bánk bánnal* is. Egyelőre semmi véglegeset nem mondhatok. Ha frissebb darabjainkkal sikerül berendezkednünk, már bizonyos repertoár birtokában építhetünk tovább.

N. I.

Három karc

ELTÜNT EGY ZEBRA. Nem az állatkertből, nem. Ott körültekintő figyelemmel vigyáznak a csíkos patásokra. Egy szegedi zebra tűnt el a Tanácsköztársaság útjáról, áldozata lett a felújításnak, a korszerűsítésnek. A biztonságot jelentő csikokata múzeum és a Vár utca vonalában festették le — gondolom abból a papíron teljesen egyértelmű, s az íróasztal mellől logikusnak tűnő tényből kiindulva, hogy néhány tíz méteren belül nem lehet szükség két zebra. A hídfőben van egy, s nem messze, a Vörösmarty utca torkolatában, újabb. S kész! Csak hogy nagy úr a megszokás, még nagyobb a természetes logika. A múzeumba látogatók döntő többsége a Szechenyi tér felől érkezik, s nem sétál el se a hídfőbe, se a színház elé, hanem átvág a forgalmas úton, ott, ahol régen zebra védte. S ez a tett csoportosan és télen elkövetve igencsak veszélyes. De ez csak az egyik oldal. A múzeum előtt áll meg a busz. Akik lekészálódnak a városközpont felé veszik az irányt, keresztül az úttesten. A helyzetet súlyosbítja, hogy a hídról jobbra kanyarodó járművek alig látják be a terepet, mert a park felőli járdán autók parkolnak. A múzeum munkatársai mesélnek a hajmeresztő helyzetről, iskoláscsoportok futótutványairól, idős emberek torokszorító produkcióiról. Mit mondják? Sokak nevében egy zebra kérek. Nem újat, megelégszünk azzal, ami már egyszer a miénk volt.

DANAIDÁK AZ ISKOLÁBAN. Hosszú hetekig vendégeskedtek a Ságvári Endre gyakorló általános iskola rajztermében a mitológia nőalakjai. De nem egyedül, társaságukban volt Európa, Persephone, Léda, Apollo, több szatír és más ósi alak. S milyen szép és hasznos volt vendégeskedésük! Nem csupán megszépítették a környezetet de segítségül siettek a történelemtanároknak, az utca látogatóit pedig becsalogatták az iskola falai közé. Együtt éltek heteken át a gyerekekkel, akik nemcsak ezeket a képeket megidézett mitológiai alakokat ismerték meg közelebbről, de alkotójukhoz, a néhány éve elhunyt Vinkler László festőművészhez is közelebb kerültek.

A Suli Galériáról van szó, természetesen, ahol *László Anna, Kovács Margit, Tóth Rózsa, Fritzházy, Fontos Sándor, Lázár Pál, B. Tóth Béla, Tóth Valéria, Kligl Sándor*, és Vinkler László művei után most éppen *Pataki Ferenc* munkái tekinthetők meg — délutánoként a városlakóknak is. Műalkotások között élni, megismerni a műfajokat, technikákat, stílusokat, alkotói üzeneteket, valódi értékeket — majdhogynem luxus. Pedig milyen pofonegyszerű. S milyen nagyszerű!

ÖT-EGY, A NŐK JAVÁRA. Legalábbis ezen a héten, s a tudományt ostromlók között. Olvasom a Népszabadságban, ahol a Magyar Tudományos Akadémia tudományos minősítő bizottsága rendszeresen közli a soros kandidátusi értekezések nyilvános vitáinak témáit és időpontját, hogy hat jelölt között öt nő. *Csordás Tóth Éva* Néhány biológiai fontos szabályozó régió DNS szerkezet és funkciója; *Kálmán Zsuzsa* A mélyszélesség szerepe a munkavédelemben; *Valér Éva* Az urbanizálódási folyamat jelen szakaszának sajátosságai Magyarországon és városi településeiben; *U. Nagy Zsuzsanna* Hormonok és bakteriális endotoxin hatása a pajzsmirigy TSH receptoraira különböző életkorokban; *Hajnóczky Miklósi Éva* Közoktatáspolitikánk megvalósítása az állatorvosképzésben 1944—1962 címmel írt kandidátusi értekezést. Le a kalappal, mondhatjuk, s hisszük, hogy ez a felütés nem csupán a nönnap előtti szerzés figyelmessége.

T. L.